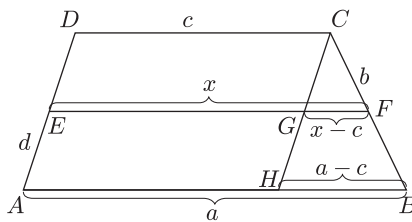

I. megoldás. Ha az $ABCD$ négyszög paralelogramma, akkor a középvonala felezi a paralelogramma kerületét és területét is.

Tegyük fel, hogy az $ABCD$ trapéz nem paralelogramma, mégis létezik az alapjaival párhuzamos EF szakasz, amely a trapéz kerületét és területét is felezi.

Húzzunk párhuzamost (az *ábra* szerint) C -n keresztül AD -vel, ez az EF szakaszt G -ben, az AB szakaszt H -ban metszi.

A HBC háromszög hasonló a GFC háromszöghöz. Legyen $EF = x$. A HBC háromszög magassága legyen M , a GFC háromszögé pedig m . A hasonlóság miatt

$$\frac{m}{M} = \frac{GF}{HB} = \frac{x - c}{a - c}.$$

Feltevésünk szerint EF felezi a trapéz területét: $t_{EFCD} = \frac{1}{2}t_{ABCD}$, azaz

$$\frac{x + c}{2}m = \frac{1}{2} \cdot \frac{a + c}{2}M, \quad (x + c)\frac{m}{M} = \frac{a + c}{2}.$$

A hasonlóságot felhasználva: $(x + c)\frac{x - c}{a - c} = \frac{a + c}{2}$, ezért

$$x^2 - c^2 = \frac{a^2 - c^2}{2}, \quad x^2 = \frac{a^2 - c^2}{2} + c^2 = \frac{a^2 + c^2}{2}, \quad x = \sqrt{\frac{a^2 + c^2}{2}}.$$

A HBC és GFC háromszög hasonlósága miatt $\frac{CF}{b} = \frac{DE}{d} = \frac{x - c}{a - c}$, ahonnan

$$CF = \frac{b(x - c)}{a - c} \quad \text{és} \quad DE = \frac{d(x - c)}{a - c}.$$

Tegyük fel ezután, hogy az EF szakasz a trapéz kerületét is felezi:

$$AB + BF + EA = FC + CD + DE,$$

$$a + b - CF + d - DE = FC + c + DE,$$

$$a - c + b + d = 2FC + 2DE,$$

$$a - c + b + d = 2\frac{b(x - c)}{a - c} + 2\frac{d(x - c)}{a - c},$$

$$a - c + b + d = \frac{2(b + d)(x - c)}{a - c} = \frac{2(b + d)\left(\sqrt{\frac{a^2 + c^2}{2}} - c\right)}{a - c},$$

$$(a - c)^2 + (a - c)(b + d) = (b + d)\left(\sqrt{2a^2 + 2c^2} - 2c\right),$$

$$(a - c)^2 = (b + d)\left(\sqrt{2a^2 + 2c^2} - a - c\right).$$

Fejezzük ki ebből $(b + d)$ -t:

$$b + d = \frac{(a - c)^2}{\sqrt{2a^2 + 2c^2} - (a + c)}.$$

A nevező gyöktelenítése után: $b + d = \sqrt{2a^2 + 2c^2} + a + c$.

A fenti gondolatmenet lényegében megfordítható: ha a trapéz (nem paralelogramma) oldalaira teljesül a talált egyenlőség, akkor van olyan alapjaival párhuzamos egyenes, ami a kerületét és a területét is felezi, tehát a feladat kérdésére a válasz tagadó.

Ilyen trapéz valóban létezik: ha például $a = 2$, $c = 1$ és $b = d$, akkor a fenti egyenlőségbe behelyettesítve

$$b = d = \frac{3 + \sqrt{10}}{2} > \frac{1}{2} = \frac{a - c}{2},$$

tehát ezek egy létező szimmetrikus trapéznek az adatai.

Poronyi Balázs (Pécs, Janus Pannonius Gimn., 10. évf.)

II. megoldás. Legyenek a trapéz párhuzamos oldalai $a + c$ és a , szárjai b és d . Ahhoz, hogy ilyen trapéz létezzen, szükséges és elegendő, hogy a b , c , d hosszúságok kielégítsék a háromszög egyenlőtlenségeket.

Tekintsünk egy e egyenest, ami párhuzamos a trapéz alapjaival, és a hosszabb és a rövidebb alap közötti távolságot $x : (1 - x)$ arányban osztja. Az e egyenes pontosan akkor felezi a trapéz kerületét, ha $2a + b + c + d = 2(a + c + bx + dx)$, azaz $(1 - 2x)(b + d) = c$.

Annak a feltétele pedig, hogy az e egyenes felezze a trapéz területét is: $2a + c = 2x[2a + (2 - x)c]$, hiszen az e egyenesből a trapéz egy $a + (1 - x)c$ hosszúságú szakaszt metsz ki.

A feltételt a következő alakban is írhatjuk: $2a(1 - 2x) = (-2x^2 + 4x - 1)c$.

Látható, hogy mind $1 - 2x$, mind $-2x^2 + 4x - 1$ pozitív kell legyen, ehhez megfelelő például az $x = \frac{1}{3}$ választás. Ebben az esetben feltételeink $b + d = 3c$ és $6a = c$ alakban írhatók fel.

Ha például $a = 1$, $c = 6$, $b = 8$ és $d = 10$, akkor valóban létezik olyan trapéz, melynek alapjai 7 és 1, szárjai 8 és 10 egység hosszúak, és az alapok távolságát 1 : 2 arányban osztó egyenes a trapéz kerületét és területét is két egyenlő részre osztja. Tehát a feladat kérdésére a válasz nemleges.